

ผังมโนทัศน์ (Mind Mapping)

ทิศ

กิจกรรม
กลางแจ้ง

การหาระยะทาง

เข็มทิศ

๖๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

(การประชุมกองครั้งที่ ๒๖ - ๒๘)
กิจกรรมกลางแจ้ง

สาระหน่วยการเรียนรู้

- ๑ ทิศ
- ๒ เข็มทิศ
- ๓ การหาระยะทาง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

- ๑ รู้จักทิศต่างๆ
- ๒ รู้จักวิธีการใช้เข็มทิศ
- ๓ หาระยะทางตามที่กำหนดให้ได้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๑ อดทนอดกลั้น
- ๒ พึ่งตนเอง อดสาหะ รักการทำงาน

การเปิดประชุมกองครั้งที่ ๒๖-๒๙

เรื่อง กิจกรรมกลางแจ้ง

พิธีเปิดประชุมกอง

- ๑ แกรนด์ฮาวล์ - ชักธงขึ้นเสา - สวดมนต์ - สงบนิ่ง
- ๒ ตรวจ : การแต่งกายและอนามัยส่วนบุคคล
- ๓ แยก

เพลงหรือเกม

ผู้กำกับนำลูกเสือร้องเพลงและแสดงท่าทางประกอบเพลงตามความเหมาะสม

เพลง ข้าวโพดสาละ

พรวนดินกันเสียให้หมด	จะปลูกข้าวโพดสาละ (ซ้ำ)
โอ้เจ้าดวงดารา	เจ้าไม่เมตตาตัวพี่
ข้าวโพดสาละ ข้าวโพดสาละ	ปานฉะนี้โรยรา (ซ้ำ)

เกม จันสั่งว่า

วิธีเล่น

ผู้กำกับเป็นผู้สั่งให้ลูกเสือทำตาม แต่ต้องมีคำว่า “จันสั่งว่า” จึงจะทำตาม ถ้าไม่มีคำว่า “จันสั่งว่า” ห้ามทำ เช่น “จันสั่งว่านั่ง” ให้ลูกเสือนั่ง แต่ถ้าพูดว่า “นั่ง” ผู้เล่นต้องยืนเฉยๆ ถ้าใครหนึ่งจะเป็นผู้แพ้ต้องออกจากการแข่งขัน

สาระการเรียนรู้

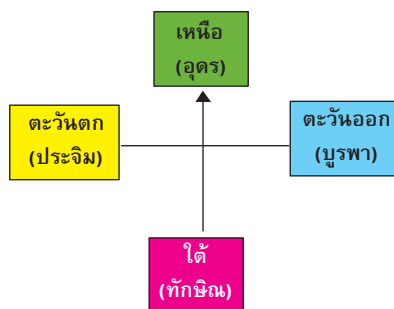
ทิศ

N = (ทิศเหนือ)

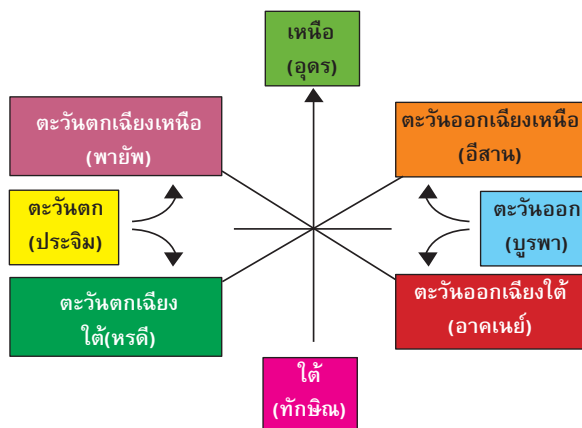
E = (ทิศตะวันออก)

S = (ทิศใต้)

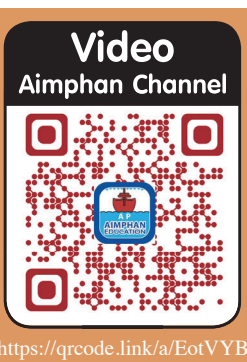
W = (ทิศตะวันตก)

ทิศใหญ่ ๔ ทิศ

ทิศทั้ง ๘

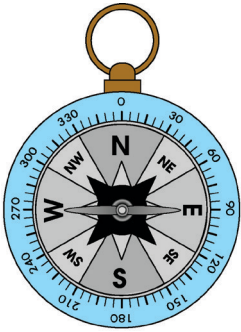
การบอกทิศสามารถบอกได้หลายรูปแบบ เช่น

- ๑ การบอกทิศใหญ่ๆ ๔ ทิศ คือ ทิศเหนือ ทิศใต้ ทิศตะวันออก ทิศตะวันตก
- ๒ การบอกทิศเป็น ๘ ทิศ คือ เพิ่มทิศตะวันออกเฉียงใต้ ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ทิศตะวันตกเฉียงใต้ และทิศตะวันตกเฉียงเหนือ
- ๓ การบอกทิศเป็นองศา โดยยึดเอาทิศเหนือเป็นทิศหลัก หรือ ๐ องศา หรือ ๓๖๐ องศา หรือไม่ซึ่งเป็นทิศเดียวกัน สรุปได้ดังนี้

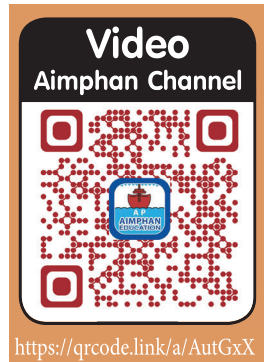
๐	องศา	ทิศเหนือ
๔๕	องศา	ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ
๙๐	องศา	ทิศตะวันออก
๑๓๕	องศา	ทิศตะวันออกเฉียงใต้
๑๘๐	องศา	ทิศใต้
๒๒๕	องศา	ทิศตะวันตกเฉียงใต้
๒๗๐	องศา	ทิศตะวันตก
๓๑๕	องศา	ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ

เข็มทิศ

เข็มทิศ คือ เครื่องมือที่ใช้ในการหาแนวทิศเหนือ โดยวางเข็มทิศลงบนพื้นราบให้ปลายเข็มชี้ที่แสดงทิศเหนือชี้ไปทางเหนือ (หรือตัว N หรือ O) เราจะทราบอย่างน้อย ๒ ทิศ คือ ด้านที่อยู่ด้านตรงข้ามตัว N หรือ O คือ ทิศใต้และเราสามารถอ่านทิศได้ตามเข็มนาฬิกา คือ ตะวันออกและตะวันตก

การหาระยะทาง

การหาระยะทาง หรือเส้นทางเดิน การหาระยะทางสามารถหาระยะทางด้วยการใช้เข็มทิศ ผสมผสานกับการใช้การคาดคะเน เช่น การนับก้าว หรือการใช้ไม้วัดระยะที่จัดทำขึ้น โดยมีหลักการคิดดังนี้

๑ ถ้าเราทราบทิศทางแต่ไม่ทราบระยะทางให้เราใช้วิธีเดินไปยังเป้าหมายโดยการนับก้าวของตนเองว่าเดินทั้งหมดกี่ก้าว จากนั้นให้ลองวัดระยะก้าวของตนเองว่าถ้าก้าวปกติ ๑ ก้าวของเราจะมีระยะทางเท่าใด ให้เอาระยะก้าวไปคูณจำนวนก้าวจะได้ระยะทางคร่าวๆ เช่น

ลูกเสือเดินจากจุด A ไปยังจุด B นับได้ ๕๐ ก้าว ก้าวมาตรฐานปกติ ๑ ก้าววัดได้ ๖๐ ซม. จากจุด A ไปยังจุด B ระยะทาง = $๕๐ \times ๖๐ = ๓,๐๐๐$ ซม. หรือ ๓๐ เมตรนั่นเอง

๒ ถ้าไม่ทราบทิศทาง ให้วางเข็มทิศและเล็งดูเป้าหมาย ถ้าเข็มทิศวางชี้ทิศเหนือถูกต้องแล้ว เป้าหมายอยู่ที่ทิศใดให้เขียนไว้ และเดินนับก้าวไปยังเป้าหมายจะได้ทั้งทิศทางและระยะทาง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

๑. เปิดประชุมกอง
๒. เพลง - เกม
๓. ผู้กำกับสนทนาถึงทิศต่างๆ ของไทยทั้งภาษาไทยโบราณและภาษาที่เป็นสากล
๔. แบ่งลูกเสือเข้าศึกษาในฐาน ๓ ฐาน
ฐานที่ ๑ ทิศ
ฐานที่ ๒ เข็มทิศ
ฐานที่ ๓ การหาระยะทาง
๕. ให้ลูกเสือทดลองปฏิบัติ
๖. ผู้กำกับสรุปกิจกรรม ประโยชน์ และการนำไปใช้
๗. ผู้กำกับเล่าเรื่องสั้นหรือประสบการณ์ที่มีประโยชน์ต่อลูกเสือ
๘. นัดหมาย - ปิดประชุมกอง

กิจกรรมทดสอบและประเมินผล

ตอนที่ ๑

ให้ลูกเสือเขียนเครื่องหมาย ☐ ล้อมรอบตัวอักษรคำตอบที่ถูกที่สุด

๑. ทิศใหญ่ๆ มีทั้งหมดกี่ทิศ
 - ก. ๔ ทิศ
 - ข. ๘ ทิศ
 - ค. ๑๒ ทิศ
๒. การบอกทิศด้วยระบบองศาหรือเข็มทิศ ทิศที่อยู่ตรง ๐ องศา คือทิศใด
 - ก. ทิศใต้
 - ข. ทิศเหนือ
 - ค. ทิศใต้หรือทิศเหนือก็ได้
๓. ข้อใด**ไม่ถูกต้อง**ในการหาทิศโดยอาศัยเข็มทิศ
 - ก. ต้องวางเข็มทิศบนพื้นราบ
 - ข. ต้องให้ปลายเข็มทิศชี้แสดงทิศเหนือชี้ไปที่ตัว N
 - ค. ปลายเข็มทิศชี้ตัวอะไรก็ได้ แต่เราต้องเดินตามตัว N
๔. อุปกรณ์บอกระยะทางที่หาได้ง่ายที่สุดคือข้อใด
 - ก. ไม้วัดระยะ
 - ข. ตลับเมตร
 - ค. การนับก้าวของตนเอง
๕. ข้อใด**ไม่ถูกต้อง**เมื่อลูกเสือศึกษาเรื่องทิศทั้ง ๔ จากเข็มทิศแล้ว
 - ก. N : ทิศเหนือ
 - ข. W: ทิศใต้
 - ค. E : ทิศตะวันออก

ตอนที่ ๒

แบบประเมินผลการเรียนรู้เป็นรายบุคคล

รายการประเมิน	ผลการประเมิน	
	ผ่าน	ควรปรับปรุง
๑. รู้จักทิศต่างๆ		
๒. รู้จักวิธีการใช้เข็มทิศ		
๓. ทหาระยะทางตามที่กำหนดให้ได้		
๔. อดทนอดกลั้น		
๕. ฟังตนเอง อุตสาหะ รักการทำงาน		

หมายเหตุ ต้องผ่าน ๓ ใน ๕ ข้อ จึงจะถือว่าผ่านการประเมิน

สรุปผลการประเมิน

ผ่าน

ควรปรับปรุง

ลงชื่อ.....

(ผู้ประเมิน/ผู้กำกับ)

พิธีปิดประชุมกอง

รวมกอง

นัดหมาย

ตรวจ : เครื่องแต่งกาย

แกรนด์ฮาวล์ - เข็มธงลง - เลิกแถว

ผังมโนทัศน์ (Mind Mapping)

การผูกเงื่อน
ปวงสายธนู

การผูกเงื่อนและ
ประโยชน์ของเงื่อน

การขดเชือก
หรือสายยาง

การผูกเงื่อน
กระหวัดไม้ ๒ ชั้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑

(การประชุมกองครั้งที่ ๓๓ - ๓๖)

การผูกเงื่อนและประโยชน์ของเงื่อน

สาระหน่วยการเรียนรู้

- ๑ การผูกเงื่อนป่วงสายธนู
- ๒ การผูกเงื่อนกระหวัดไม้ ๒ ชั้น
- ๓ การขดเชือกหรือสายยาง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

- ๑ รู้จักประโยชน์ของเงื่อนป่วงสายธนูและเงื่อนกระหวัดไม้ ๒ ชั้น
- ๒ ผูกเงื่อนป่วงสายธนูและเงื่อนกระหวัดไม้ ๒ ชั้นได้
- ๓ รู้จักวิธีขดเชือกหรือสายยาง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๑ มีวินัย
- ๒ พึ่งตนเอง อุตสาหะ รักการทำงาน

การเปิดประชุมกองครั้งที่ ๓๓-๓๖

เรื่อง การผูกเงื่อนและประโยชน์ของเงื่อน

พิธีเปิดประชุมกอง

- ๑ แกรนด์ฮาวล์ - ชักธงขึ้นเสา - สวดมนต์ - สงบนิ่ง
- ๒ ตรวจ : การแต่งกายและอนามัยส่วนบุคคล
- ๓ แยก

เพลงหรือเกม

ผู้กำกับนำลูกเสือร้องเพลงและแสดงท่าทางประกอบเพลงตามความเหมาะสม

เพลง ปักเป้า

ปักเป้าถลาเล่นลม ขึ้นชมกระชั้นกระชิด
ปักเป้าสายหางตุ๊กตีกี๋ ปักเป้าตัวนิตแผลงฤทธิ์น่ารัก
ยักหนึ่ง ยักสอง ยักครึ่ง ยักครึ่ง ยักครึ่ง ยัก ยัก ยัก

เกม เป่ายิงฉุบ

วิธีเล่น

ให้ผู้เล่นทั้งหมดจับคู่เป่ายิงฉุบกัน โดยผู้กำกับบอกให้เป่ายิงฉุบ พร้อมกัน
ผู้แพ้จากการเล่นทีละคน เป่ายิงฉุบไปเรื่อยๆจนเหลือผู้ชนะ

สาระการเรียนรู้

การผูกเงื่อนบ่วงสายธนู

วิธีผูกเงื่อนบ่วงสายธนู

ขั้นที่ ๑

ขดเชือกเป็นบ่วงคล้าย
เลข ๖ แล้วถือไว้
ด้วยมือซ้าย

ขั้นที่ ๒

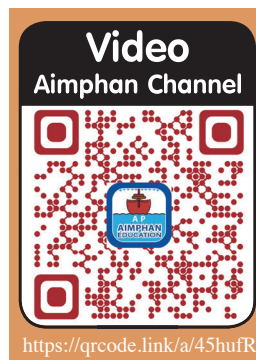
ใช้มือขวาจับปลายเชือก
สอดเข้าไปในบ่วง
โดยสอดจากด้านล่าง

ขั้นที่ ๓ จับปลายเชือกอ้อมหลังเลข ๖ แล้ววกสอดปลายลงในบ่วงหัวเลข ๖ แล้ว
จัดเชือกให้แน่น เป็นอันเสร็จเรียบร้อย

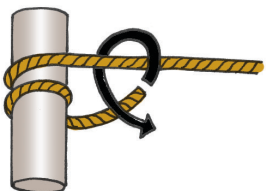
เงื่อนบ่วงสายธนูเป็นเงื่อนที่ไม่รัด ไม่เลื่อนรัดสิ่งที่ผูก พอดีๆ คือ ตัวบ่วงอยู่คงที่
ประโยชน์ของเงื่อนบ่วงสายธนูมีดังนี้

๑. ใช้ผูกล่ามสัตว์
๒. ใช้ผูกเรือกับหลัก
๓. ใช้คล้องช่วยเหลือคนตกน้ำ
๔. ใช้ผูกลากสิ่งของที่ไมต้องการให้รัดแน่น

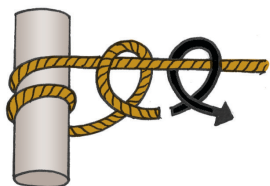

การผูกเงื่อนกระหวัดไม้ ๒ ชั้น

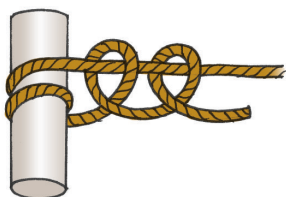
วิธีผูกเงื่อนกระหวัดไม้ ๒ ชั้น

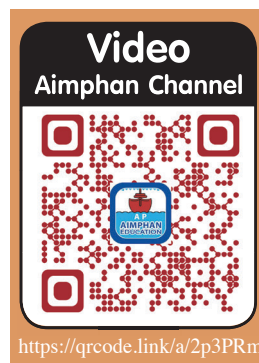
ขั้นที่ ๑ นำปลายเชือกข้างหนึ่งพันหลักหรือเสา ๒ รอบ

ขั้นที่ ๒ ใช้ปลายเชือกข้างเดิมพันทับตัวเชือกขึ้นมาในช่องหรือปวง

ขั้นที่ ๓ ใช้ปลายเชือกเส้นเดิมพันทับเหมือนขั้นตอนที่ ๒ อีกครั้งหนึ่งแล้วดึงปลายให้แน่นเป็นอันเสร็จเรียบร้อย

<https://qrcode.link/a/2p3PRm>

ประโยชน์ของเงื่อน

๑. ใช้ผูกล่ามสัตว์ เรือ หรือแพ
๒. ใช้ในเงื่อนบุกเบิก เช่น ใช้สำหรับเป็นเงื่อนปิดหัวเงื่อนอื่นๆ เช่น ตะกรุดเบ็ด ก้นหลุดหรือคลายออก

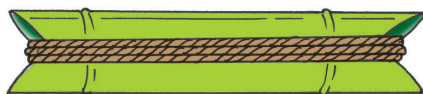
การขดเชือกหรือสายยาง

การขดเชือก

๑

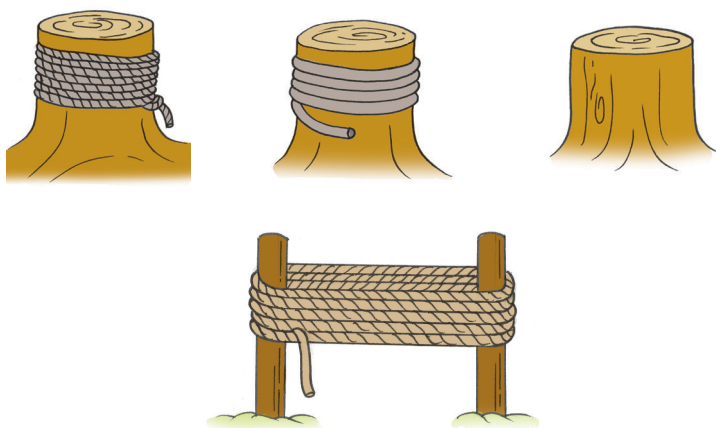
อุปกรณ์ขดทำจากไม้ไผ่ ไม้กระดาน

๒

ภาพแสดงวิธีการขดเชือก

การขดเชือกหรือสายยางทั้งสั้นและยาว เป็นวิธีเก็บเชือกหรือสายยางด้วยภูมิปัญญาไทยให้เกิดความเรียบร้อย สวยงาม และสะดวกในการใช้งาน นอกจากนี้ยังเป็นการถนอมรักษาให้มีอายุการใช้งานนานขึ้น บางครั้งใช้วัสดุเหลือใช้มาเป็นประโยชน์ เช่น ไม้ไผ่ ไม้กระดานสั้นๆ หรือตอไม้ ขอนไม้ หรืออาจจะใช้วิธีการตอกหลักห่างกันพอสมควร แล้วขดเชือกอ้อมหลักทั้ง ๒ จนกว่าจะหมด

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

๑. เปิดประชุมกอง
๒. เพลง - เกม
๓. ผู้กำกับนำเสนอสนทนาถึงความสำคัญของการผูกเงื่อนเชือก
๔. แบ่งหมู่ลูกเสือตามฐาน โดยผู้กำกับอธิบายพร้อมทั้งสาธิตแล้วให้ลูกเสือฝึกปฏิบัติ พร้อมทดสอบดังนี้
 - ฐานที่ ๑ เงื่อนบ่วงสายธนู
 - ฐานที่ ๒ เงื่อนกระหวัดไม้ ๒ ชั้น
 - ฐานที่ ๓ การขดเชือกหรือสายยาง
๕. ให้ลูกเสือเล่าประสบการณ์และอภิปรายเกี่ยวกับการนำเงื่อนต่างๆ หรือการขดเชือกที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

แบบประเมินการฝึกปฏิบัติทักษะแบบบันทึกการทดสอบ

[illegible]

ตอนที่ ๒

แบบประเมินผลการเรียนรู้เป็นรายบุคคล

รายการประเมิน	ผลการประเมิน	
	ผ่าน	ควรปรับปรุง
๑. รู้จักประโยชน์ของเงื่อนบ่วงสายธนูและเงื่อนกระหวัดไม้ ๒ ชั้น		
๒. ผูกเงื่อนบ่วงสายธนูและเงื่อนกระหวัดไม้ ๒ ชั้นได้		
๓. รู้จักวิธีขีดเชือกหรือสายยาง		
๔. มีวินัย		
๕. ฟังตนเอง อุตสาหะ รักการทำงาน		

หมายเหตุ ต้องผ่าน ๓ ใน ๕ ข้อ จึงจะถือว่าผ่านการประเมิน

สรุปผลการประเมิน

☐ ผ่าน

☐ ควรปรับปรุง

ลงชื่อ.....

(ผู้ประเมิน/ผู้กำกับ)

